

Budget 2025 och plan 2026–2027

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

INLEDNING	1
KOMMUNSTYRELSENS ANSVAR	1
MÅL	1
EKONOMI	2
DRIFTREDOVISNING	3
KOSTNADER FÖRDELADE PÅ KOSTNADSSLAG	3
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER.....	4
INVESTERINGAR	8
VERKSAMHETSFÖRÄNDRING	9
ÅTERRAPPORTERING AV OLIKA UPPDRAG	10
BEREDSKAP OCH CIVILT FÖRSVAR	10
IT-SÄKERHET	10
PROGRAM FÖR DIGITALISERING	10
INNOVATIONSFOND	11
VÄLFÄRDSBROTTLIGHET	11
EFFEKTIVARE INKÖSPROCESS	11
LEDARSKAPSPROGRAM	12
UTÖKADE BAKGRUNDSKONTROLLER	12
PLATSUTVECKLING DANDERYD	12
KOMMUNENS SERVICE	12
RISKER	13
OMVÄRLDSANALYS	13

Inledning

Kommunstyrelsen lämnar förslag till budget för sin verksamhet. I verksamheten ingår den politiska organisationen, kommunledningskontoret med de centrala ledningsresurserna och det administrativa stödet.

I föreliggande budget redogörs först för kommunstyrelsens nämndmål, följt av en redovisning av kommunstyrelsens budget nedbruten på kommunledningskontorets verksamheter samt övrig gemensam verksamhet, investeringar, verksamhetsförändring, återrapportering av uppdrag och avslutningsvis ett avsnitt om risker.

Kommunstyrelsens ansvar

Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens verksamhet och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. De centrala uppgifterna är:

- att ha uppsikt över nämndernas och bolagens verksamheter samt den verksamhet som bedrivs i kommunalförbund
- att ansvara för den ekonomiska planeringen
- att samordna kommunens målstyrning
- att leda och samordna kommunens personalpolitik och förvaltningsorganisation
- att leda samhällsutvecklingen genom översiktsplanering, strategiska fastighets- och exploateringsfrågor, miljöfrågor samt genom näringslivsutveckling

I kommunstyrelsens verksamhet ingår den politiska organisationen, kommunledningskontoret med de centrala ledningsresurserna och det administrativa stödet. En del av det arbete som utförs av fastighetsavdelningen och avdelningen för mark och strategisk planering – som båda tillhör samhällsutvecklingsförvaltningen – genomförs på uppdrag av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har anslag för räddningstjänst och totalförsvarsplanering. Dessutom ingår kostnader för bland annat medlemsavgifter till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Storsthlm.

Mål

Strategiområde	Nämndmål
Hög kvalitet	Kommunen har en hög servicenivå och en väl fungerande kommunikation med dem som bor och verkar i kommunen.
Stor valfrihet*	-
Hög attraktivitet	Kommunen upplevs som trygg och säker. Kommunen är en attraktiv arbetsgivare som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.
Hög effektivitet	Kommunen har en långsiktig strategi för upprätthållandet av en stabil ekonomi och effektiv verksamhet.
Stark utveckling	Kommunen präglas av en god och hälsosam miljö och arbetar för en hållbar utveckling för kommande generationer.

**Kommunstyrelsen har inget applicerbart mål för strategiområdet.*

Kommunledningskontoret föreslår inga förändringar av målen.

Ekonomi

Tabellen visar nämndens nettokostnader och förändringar för åren 2023 - 2027.

Kommunstyrelsen (mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Nettokostnader (mnkr)	-127,2	-138,7	-140,7	-149,6	-155,8	-153,6
Förändring (mnkr)		-11,5	-2,0	-8,9	-6,2	2,2
Förändring (%)		9%	1%	6%	4%	-1%

Kommunstyrelsens budget för 2025 uppgår till 149,6 miljoner kronor (netto).

Nettokostnaderna ökar med 8,9 miljoner kronor jämfört med budget 2024, motsvarande 6 procent.

Nettokostnadsökningen 2025 om 8,9 miljoner kronor beror på ökat *anslag* om 1,6 miljoner kronor, *volymökning* om 0,4 miljoner kronor, *hyresökning* om 1,1 miljoner kronor, ökat *PO-påslag* om 2,9 miljoner kronor, ökade kostnader för *investering till drift* om 3,5 miljoner kronor, *kapitalkostnader* om 1,7 miljoner kronor som kommunstyrelsen enligt planeringsförutsättningarna kommer att bli kompenserade för. Vidare kommer extrainsatt medel för IT säkerhet om 2 miljoner kronor under 2023 och 2024 att upphöra 2025, samt att 0,3 miljoner kronor flyttas från kommunstyrelsen till kultur-och fritidsnämnden avseende kostnader för nationaldagsfirande.

I jämförelse med beslutade planeringsförutsättningar för 2025 ökar budgeten med 6,2 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på att investering till drift samt hyror har ökat.

Kommunstyrelsens investeringar för 2025 uppgår till 10,0 miljoner kronor och består främst av IT-relaterade investeringar, centralisering av datorer och telefoner samt inköp av inventarier i samband med underhåll. Investeringarna beräknas uppgå till 7,0 miljoner kronor för 2026 och 6,0 miljoner kronor för 2027.

Kommunledningskontoret föreslår att driftbudgeten för 2026 uppgår till 155,8 miljoner kronor vilket är en ökning om 6,2 miljoner kronor motsvarande 4 procent jämfört med förslag till budget 2025. Anledningen till detta är, utöver den årliga ökningen för anslag och volymer, att bottenbehandling av Edsviken beräknas genomföras under 2026. För år 2027 beräknas budgeten att uppgå till 153,6 miljoner kronor, vilket är en minskning om 2,2 miljoner kronor motsvarande 1 procent från föregående år som främst beror på att bottenbehandling av Edsviken är klar och medel tas bort från budgeten.

De volymbaserade kostnaderna beräknas öka med 0,4 miljoner kronor årligen. Denna typ av kostnader är beroende av kommunens invånarantal och avser försäkringsavgifter, räddningstjänst, medlemsavgifter till SKR och Storsthlm samt hyreskostnader för strategiskt tomställd lokal och beredskapslager

Kostnader avseende investering till drift beräknas förbli oförändrade för åren 2026 respektive 2027.

Kapitalkostnaderna beräknas fortsätta i samma takt som 2025 i samband med att investeringar skrivs av.

Driftredovisning

Tabellen visar nämndens intäkter och kostnader för åren 2023 - 2027.

Kommunstyrelsen (mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Intäkter	52,1	50,3	50,3	56,1	56,9	57,7
Kostnader	-179,3	-189,0	-191,0	-205,7	-212,7	-211,3
Nettokostnader	-127,2	-138,7	-140,7	-149,6	-155,8	-153,6

Kommunens intäkter för 2025 består främst av vidarefakturerings av IT-relaterade kostnader om 29,0 miljoner kronor och debitering av overheadkostnader (OH) om 19,0 miljoner kronor avseende tjänster för ekonomi, HR samt utveckling och kommunikation. OH-debiteringen är baserad på framtagen OH-modell och avser 25 procent av ekonomiavdelningens bruttokostnader, 45 procent av HR-avdelningens bruttokostnader och 25 procent av bruttokostnaderna för enheten Utveckling och kommunikation som är en del av den administrativa avdelningen.

Övriga intäkter består av internservice tjänster om cirka 4,0 miljoner kronor, trygg- och säkerhetsenhetens intäkter om 1,9 miljoner kronor, festvåningens intäkter om 1,7 miljoner kronor samt debitering av gemensamt dataskyddsbud till Värmdö och Vaxholm om 0,5 miljoner kronor.

Kommunstyrelsens intäkter ökar årligen med cirka 0,9 miljoner kronor. Ökningen beror främst på ökade volymer gällande IT-relaterade kostnader. Motsvarande ökning sker även på kostnadssidan.

Kommunstyrelsens bruttokostnader ökar med 14,7 miljoner kronor. Detta beror främst på ökade kostnader för anslag, volymökning, kapitalkostnadsökning, hyresökning, ökat PO-påslag, ökade licenskostnader samt ökade kostnader avseende investering till drift.

Kostnader fördelade på kostnadsslag

Tabellen visar kostnader fördelade per kostnadsslag för åren 2023 - 2027.

Kommunstyrelsen (mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Anslag	-104,3	-110,7	-112,7	-117,7	-119,3	-120,9
Volym	-19,6	-20,5	-20,5	-20,9	-21,3	-21,7
Investeringar till drift	-3,3	-7,5	-7,5	-11,0	-11,0	-11,0
Bottenbehandling Edsviken	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,2	0,0
Nettokostnader	-127,2	-138,7	-140,7	-149,6	-155,8	-153,6
Varav kapitalkostnader	-1,1	-1,3	-1,3	-4,5	-4,5	-4,5

År 2025 ökar kommunstyrelsens anslag med 5,0 miljoner kronor. Ökningen består av 1,6 miljoner kronor som kompensation för ökade priser och lönekostnader, 1,1 miljoner kronor som kompensation för ökade hyreskostnader, 2,9 miljoner kronor som kompensation för PO-påslag samt 1,7 för ökade kapitalkostnader. Detta möts av att budgeterade kostnader om 2,0 miljoner kronor som kommunledningskontoret fick för 2024 avseende IT-upprustning utgår 2025, samt att kostnader för årligt nationaldagsfirande om 0,3 miljoner kronor flyttas till kultur-och fritidsnämnden.

De volymbaserade kostnaderna beräknas öka med 0,4 miljoner kronor, vilket främst beror på ökade lokalhyror för strategiskt tomställda lokaler och beredskapslager samt medlemsavgifter för SKR.

BUDGET OCH PLAN

Investeringar till drift ökar med 3,5 miljoner kronor år 2025. Dessa kostnader avser planavgifter samt utrednings- och projekteringsuppdrag före genomförandebeslut som behandlas i kommunstyrelsens fastighets- och exploateringsutskott.

Kostnader för bottenbehandling av Edsviken beräknas uppgå till 4,2 miljoner kronor år 2026.

Kapitalkostnaderna för 2025 uppgår till 4,5 miljoner kronor vilket är en ökning om 3,2 miljoner kronor till följd av ökade investeringar bestående av främst inköp av IT-enheter under 2024 och 2025 jämfört med tidigare år. Enligt planeringsförutsättningarna kompenseras nämnderna för ökade kapitalkostnader. Det innebär att av dessa 3,2 miljoner kronor kommer kommunledningskontoret att kompenseras för 1,7 miljoner kronor, medan resterande 1,5 miljoner kronor kommer att debiteras vidare som en del av kommunens IT-debiteringsmodell. Kapitalkostnaderna beräknas fortlöpa i samma takt som 2025 i samband med att investeringar skrivs av.

Verksamhetens nettokostnader

Tabellen visar nettokostnad per verksamhet för åren 2023 - 2027.

Nettokostnad per verksamhet (mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Politisk ledning och partistöd	-13,6	-13,8	-15,8	-16,4	-16,5	-16,6
Kommundirektören	-7,0	-8,3	-8,3	-7,2	-7,3	-7,4
Administrativa avdelningen	-43,5	-46,6	-46,6	-48,3	-48,9	-49,5
Ekonomiavdelningen	-14,0	-14,5	-14,5	-16,2	-16,4	-16,6
HR-avdelningen	-9,7	-10,2	-10,2	-11,3	-11,8	-12,3
Festvåningen	-0,4	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Trygg- och säkerhet	-7,6	-8,3	-8,3	-8,5	-8,6	-8,7
Övrig gemensam verksamhet	-28,0	-29,2	-29,2	-30,4	-30,8	-31,2
Investeringar till drift	-3,3	-7,5	-7,5	-11,0	-11,0	-11,0
Bottenbehandling Edsviken	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,2	0,0
Nettokostnader	-127,1	-138,7	-140,7	-149,6	-155,8	-153,6

Politisk ledning och partistöd

Politisk ledning och partistöds budget för 2025 ökar med 0,6 miljoner kronor jämfört med 2024 på grund av anslagsökning om 0,1 miljoner kronor och ökat PO-påslag om 0,5 miljoner kronor. Från och med 2026 beräknas budgeten öka med 0,1 miljoner kronor årligen.

Politisk ledning och partistöds budget består främst av kostnader för löner, arvoden och sammanträdeskostnader, motsvarande drygt 75 procent. Resterande budget består främst av bidrag till politiska partier med 2,5 miljoner kronor, motsvarande drygt 15 procent.

I budgeten finns fortfarande 2,0 miljoner kronor för politisk sekreterare kvar.

Kommundirektören

Kommundirektörens budget för 2025 minskar med 1,1 miljoner kronor jämfört med 2024, främst på grund av att budgetmedel flyttas från kommundirektören till ekonomiavdelningen samt att kostnader som kommundirektören tidigare tog gällande kommunens årliga nationaldagsfirande från och med 2025 kommer att belasta kultur- och fritidsnämnden. Från och med 2026 beräknas kommundirektörens budget öka med 0,1 miljoner kronor årligen.

Kommundirektören har en budget på 2,5 miljoner kronor för oförutsedda händelser och utredningar, vilket motsvarar 30 procent av den totala budgeten. Den största kostnadsposten förutom budget för oförutsedda händelser är personalkostnader som motsvarar cirka 55 procent av budgeten.

I kommundirektörens budget ingår även näringslivsverksamheten med en budget om drygt 1,7 miljoner kronor.

Administrativa avdelningen

Administrativa avdelningens budget för 2025 ökar med 1,7 miljoner kronor jämfört med budget 2024. Ökningen beror främst på ökade kapitalkostnader. Avdelningen får kompensation för ökade priser och löner, samt ersättning för PO-påslag om totalt 2,0 miljoner kronor. Detta möts av att extra medel som avdelningen fick avseende IT-utveckling under 2023 och 2024 om 2,0 miljoner kronor utgår 2025.

För 2026 och framåt beräknas budgeten att öka årligen med 0,6 miljoner kronor som kompensation för ökade priser och lönekostnader.

Administrativa avdelningens intäkter uppgår till cirka 37,0 miljoner kronor och består främst av IT-relaterade intäkter motsvarande cirka 29,0 miljoner kronor. Ökningen beror på ökade kostnader för volymer. Motsvarande ökning sker på kostnadssidan där IT tar över verksamhetens kostnader till följd av centralisering av datorer. Resterande intäkter hos administrativa avdelningen består av cirka 4,1 miljoner kronor av OH-intäkter kopplade till enheten för utveckling och kommunikation samt vidaredebitering av internservice tjänster till övriga verksamheter i kommunen om cirka 4,0 miljoner kronor.

Avdelningens största kostnadspost är personalkostnader som motsvarar cirka 60 procent av bruttokostnaderna. Den näst största kostnadsposten är licens- och IT-kostnader för hela kommunen som motsvarar cirka 20 procent av budgeten. IT-enheten står för cirka 40 procent av den administrativa avdelningens kostnader (brutto). Vidare står utveckling och kommunikation för 20 procent och staben, kansliet, kontaktcenter samt internservice för cirka 10 procent vardera.

Ekonomiavdelningen

Ekonomiavdelningens budget för 2025 ökar med 1,7 miljoner kronor jämfört med 2024 till följd av kompensation för priser, löner och PO-påslag, samt att budgetmedel flyttas från kommundirektören i syfte att anställa en upphandlingschef.

Ekonomiavdelningens intäkter för 2025 uppgår till cirka 5,6 miljoner kronor och består främst av OH-intäkter för ekonomiavdelningens tjänster till övriga verksamheter i kommunen samt vidaredebitering av tjänster till Djursholms AB.

Den största kostnadsposten är personalkostnader som motsvarar cirka 75 procent av budgeten. Den näst största kostnadsposten är licenskostnader för hela kommunen som motsvarar cirka 10 procent av budgeten.

HR-avdelningen

HR-avdelningens budget för 2025 ökar med 1,1 miljoner kronor netto jämfört med 2024 och ökar därefter årligen med 0,5 miljoner kronor. Ökningen för 2025 beror på kompensation för ökade priser och löner samt ersättning för PO-påslag.

HR-avdelningens intäkter uppgår till 9,0 miljoner kronor och består av OH-intäkter.

Den största kostnadsposten är personalkostnader som motsvarar cirka 75 procent av budgeten. Den näst största kostnadsposten är licenskostnader för hela kommunen som motsvarar cirka 15 procent av budgeten.

Festvåningen

Festvåningens budget för 2025 förblir oförändrad med en nettobudget om 0,3 miljoner kronor, och beräknas vara densamma även 2026 och 2027.

Festvåningens intäkter beräknas uppgå till 1,7 miljoner kronor medan verksamhetens bruttokostnader beräknas uppgå till 2,0 miljoner kronor.

Den största kostnadsposten är personalkostnader och administrativa tjänster som motsvarar drygt 35 procent av budgeterade bruttokostnader.

Trygg- och säkerhetsenheten

Trygg och säkerhetsenhetens budget för 2025 ökar med 0,2 miljoner kronor jämfört med 2024 till följd av kompensation för ökade priser och löner samt PO-påslag.

Trygg- och säkerhetsenhetens intäkter uppgår till cirka 1,9 miljoner kronor bestående av bidrag från Myndigheten för säkerhet och beredskap om 1,2 miljoner kronor samt cirka 0,7 miljoner kronor för interndebitering av verksamheterna för dataskydd och passage. Den största kostnadsposten är personalkostnader som motsvarar cirka 60 procent av budgeten, följt av bevakningstjänster som motsvarar cirka 40 procent av budgeten.

Övrig gemensam verksamhet

Övrig gemensam verksamhets budget ökar 2025 med 1,2 miljoner kronor jämfört med 2024. Ökningen beror på ökade kostnader för hyror och volymer. Kommunstyrelsens totala hyresökning uppgår till 1,1 miljoner kronor, till följd av en uppdaterad hyresmodell baserad på en ny beräkning. Exempelvis baserades hyran för Mörby centrum tidigare på antal anställda och enligt den nya hyresmodellen baseras hyran på kvadratmeter. Detta påverkar dock inte kommunen som helhet eftersom vissa förvaltningar får lägre hyreskostnader. Det innebär att enbart den interna fördelningen förändras och inte den verkliga hyran som kommunen betalar för Mörby centrum.

Under 2026 och 2027 ökar budgeten med 0,4 miljoner kronor årligen som kompensation för ökade kostnader för volymer.

Den totala budgeten 2025 om 30,4 miljoner kronor är fördelad enligt följande:

Kommunen kommer under 2025 att betala cirka 16,2 miljoner kronor till Storstockholms brandförsvaret, cirka 1,0 miljoner kronor till SKR, cirka 0,8 miljoner till Storstockholm, cirka 0,3 miljoner kronor till STONO, cirka 0,7 miljoner kronor till Storstockholmsregionens försäkringar. Lokalhyran för slottet uppgår till 4,3 miljoner kronor, och hyreskostnaderna för Mörby centrum cirka 3,8 miljoner kronor. Löner till kommunens feriearbetare uppgår till 0,6 miljoner kronor, representationskostnader i samband med jubileumsmiddag med mera uppgår till 0,4 miljoner kronor. Övriga kostnader är verksamhetskostnader om 0,2 miljoner kronor och medlemsavgifter till STIM, SAMI och Samverkan i Stockholmsregionen 0,2 miljoner kronor. I övrig verksamhet ingår även hyreskostnad för strategiskt tomställd lokal och beredskapslager, som har en egen rubrik nedan.

Strategiskt tomställd lokal och beredskapslager

I budgeten för övrig gemensam verksamhet ingår även hyreskostnader för strategiskt tomställd lokal och kommunens beredskapslager. Hyreskostnaderna för strategiskt tomställd lokal och beredskapslager ökar med cirka 0,2 miljoner kronor till 1,9 miljoner kronor jämfört med 2024 till följd av ökade hyreskostnader. Detta är en kostnadsökning motsvarande cirka 12 procent. Dessa två poster betraktas som en del av kommunledningskontorets volymbaserade kostnader, eftersom de tas för hela kommunens räkning.

Investeringar till drift

Budgeteten för investeringar till drift ökar med 3,5 miljoner kronor för 2025 och beräknas därmed att uppgå till 11,0 miljoner kronor. Arbetet som denna post avser utförs av samhällsutvecklingsförvaltningen som tillhör tekniska nämnden, på uppdrag av kommunstyrelsen. Kostnaderna är fördelade enligt följande:

- 4,0 miljoner kronor avseende exploateringskostnader i form av planavgifter samt förstudier och projekteringskostnader innan genomförandebeslut fattas. Detta arbete genomförs av avdelningen *mark och strategisk planering* inom samhällsutvecklingsförvaltningen som ligger under tekniska nämnden. Motsvarande budget för 2024 var 3,0 miljoner kronor.
- 7,0 miljoner kronor där arbetet genomförs av *fastighetsavdelningen* inom samhällsutvecklingsförvaltningen avseende och omsorgsboenden, skolor, badhus och liknande projekt. Motsvarande budget för 2024 var 4,5 miljoner kronor.

Bottenbehandling Edsviken

Kommunerna runt Edsviken – Danderyd, Sollentuna och Solna – har tillsammans med Stockholms stad, inom samarbetet Edsviken vattensamverkan, tagit fram ett avtal för gemensam aluminiumbehandling av Edsvikens botten. Syftet är att minska övergödning, förbättra vattenkvaliteten och möjliggöra efterlevnad av lagkrav. Avtalet reglerar kostnad, genomförandetid och ansvarsfördelning mellan parterna. Åtgärden går i linje med framtagna vattenplan.

Danderyds kostnader för detta kommer att belasta kommunstyrelsen och beräknas uppgå till 4,2 miljoner kronor för 2026.

Investeringar

Tabellen visar årliga investeringar för åren 2023 - 2027.

OBS! Belopp anges utan tecken.

Investeringar (mnkr)	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
IT-investeringar	1,9	2,0	2,0	3,5	3,5	3,5
Inköp av enheter		2,5	6,0	3,5	2,0	2,0
Krisberedskap och civilt försvar				2,5		
Övriga inventarier	0,7	1,7	2,0	0,5	0,5	0,5
Granssamverksansbil	0,4				1,0	
Nettoutgifter	3,0	6,2	10,0	10,0	7,0	6,0

Kommunstyrelsens totala investeringar uppgår till 10,0 miljoner kronor 2025. Av dessa tillhör 7,5 miljoner kronor kategorin *årliga anslag* och 2,5 miljoner kronor *tidsbestämda projekt*.

IT-investeringar

Kommunstyrelsens IT-investeringar beräknas för 2025 uppgå till 3,5 miljoner kronor. Dessa kostnader består av inköp av antenner, switchar, brandvägg med mera som med jämna mellanrum behöver bytas ut efter en viss livslängd.

Inköp av enheter

Tidigare har de kommunanställdas datorer leasats men eftersom kommunledningskontoret ser en långsiktig ekonomisk vinning med att kommunen äger enheterna så kommer de att köpas in allt eftersom avtalen löper ut. Detta arbete påbörjas under mitten av 2024 och kommer sedan att fortsätta årligen beroende på när avtalen för samtliga datorer löper ut. Beräknad utgift för 2025 avseende datorinköp är 2,5 miljoner kronor.

I denna investeringspost ingår även inköp av de anställdas telefoner som för 2025 beräknas uppgå till 1 miljon kronor. Tillhörande driftkostnader för inköp av enheter kommer att ingå i enhetens debiteringsmodell där kommunens samtliga förvaltningar och avdelningar ansvarar för sina kostnader.

Krisberedskap och civilt försvar

Kommunstyrelsen planerar att genomföra åtgärder för nödvattenplanering, reservkraft, beredskapslager och ledningsplatser i syfte att uppnå en förstärkt, robust krisberedskap och civilt försvar enligt plan för beredskap 2022–2026. Detta ingår i kategorin tidsbestämda projekt.

Övriga inventarier

Övriga investeringar består främst av inköp av möbler och andra inventarier och beräknas uppgå till 0,5 miljoner kronor 2025.

Inköp av grannsamverkansbil 2026

2024 tog kommunledningskontoret ett beslut om att köpa in två grannsamverkansbilar efter att den treåriga leasingperioden var slut, till en kostnad om 0,4 miljoner kronor. 2026 beräknas ytterligare ett inköp genomföras. Detta ingår i kategorin *tidsbestämda projekt*.

Övriga investeringar som DJAB bör genomföra

Kommunledningskontoret föreslår att Djursholms AB investerar i ett nytt larm i Djursholms slott. Investeringen är uppskattad till cirka 1,5 miljoner kronor.

Verksamhetsförändring

Kommunstyrelsen tog den 27 november 2023 (§ 186) beslut om en övergripande princip om att kommunens övergripande stödfunktioner ska vara centraliserade, om inte särskilda skäl finns för enskilda stödfunktioner. Den 7 maj 2024 tog kommundirektören beslut om att samla kommunens stödfunktioner. De funktioner som omfattas av beslutet om centralisering är upphandling, kommunikation, nämndsekretariat, registratur och arkivfunktionen.

Denna verksamhetsförändring leder till en effekt på nämndernas budget eftersom medel kommer att flyttas från nämnderna till kommunstyrelsen, som tar över dessa funktioner.

Totalt kan det handla om cirka 10,0 miljoner kronor som kommer att flyttas till kommunstyrelsen, enligt följande fördelning:

Kommunstyrelsen får 1,3 miljoner kronor från utbildningsnämnden, 1,3 miljoner kronor från kultur- och fritidsnämnden, 5,1 miljoner kronor flyttas från tekniska nämnden, 1,5 miljoner kronor från socialnämnden och 0,9 miljoner kronor från miljö- och stadsbyggnadsnämnden.

Detta kommer även att påverka kommunens OH-modell vilket medför att det exakta beloppet som ska flyttas kommer att förändras och exakta siffror kommer presenteras i kommunstyrelsens ordförandes budget 2025 och plan 2026–2027.

Utöver detta föreslår kommunledningskontoret att medel om 0,3 miljoner kronor flyttas från kommunstyrelsen till kultur- och fritidsnämnden avseende kostnader för anordning av nationaldagsfirandet. Tidigare har kultur- och fritid genomfört detta på beställning av kommunledningskontoret.

Återrapportering av olika uppdrag

Beredskap och Civilt försvar

2024 har präglats av framtagande plan för kommunens beredskapsarbete. Under 2025 kommer nu dessa planerade åtgärder att förverkligas. De områden som ska investeras i under 2025 är bland annat nödvatten, reservkraft, beredskapslager, ledningsplatser samt kommunens kontinuitetsarbete. Planerade investeringar, om cirka 10 miljoner kronor, kommer till största delen inbegripas i Tekniska nämndens investeringsbudget. Kommunstyrelsen kommer i sin budget allokera den del som inte berör andra nämnder, vilket är *2,5 miljoner kronor i investeringsram* samt *2,5 miljoner kronor i driftbudget årligen*.

I riktlinjer för investeringar och exploatering står det om närhetsprincipen och att exempelvis tekniska nämnden kan genomföra investeringar för andra nämnders räkning. Det betyder i detta sammanhang att tekniska nämnden investerar cirka 7,5 miljoner kronor för bland annat reservkraft för hela kommunens räkning. Tekniska nämnden ska ha investeringsmedel, är uppföljningsansvarig för investeringen och kommer att erhålla kompensation för kapitalkostnader. Tekniska nämnden ska således inte debitera ut kostnaderna på respektive fastighetsobjekt. Kapitalkostnaderna bör vara omkring 0,6 miljoner kronor med antagandet att den genomsnittliga avskrivningstiden är 15 år.

IT-säkerhet

Kommunens satsning på ökad IT-säkerhet bör fortlöpa. De nya förutsättningarna i vår omvärld har radikalt förändrats de senaste åren och kräver en ökad satsning på IT-säkerhet från kommunens sida. Den satsning om 2,0 miljoner kronor som tillkom i budget 2023 var en tvåårig satsning och upphör efter 2024.

Under de senaste åren har kommunen arbetat intensivt med att öka IT-säkerheten utifrån de analyser som tagits fram. Under 2025 och framåt behöver kommunen satsa vidare inom detta område genom att säkerställa redundanta serverhallar och ökade säkerhetsnivåer inom vår infrastruktur. För att skapa möjlighet till redundant datorhall och olika säkerhetstjänster behövs ett budgettillskott om *4,0 miljoner kronor årligen*.

Program för digitalisering

Program för digitalisering är en strategisk satsning som syftar till att främja och accelerera användningen av digital teknik inom kommunens verksamheter. Målet är att förbättra effektiviteten och innovationen genom att integrera digitala lösningar i verksamheter. Programmet omfattar flera initiativ, såsom utbildningsinsatser för att höja den digitala kompetensen, investeringar i digital infrastruktur och stöd till verksamheten. Genom dessa åtgärder är intentionen att skapa en hållbar och inkluderande digital transformation som gynnar både verksamheten och kommuninvånarna.

Kommunledningskontoret föreslår att kommunen inrättar ett program för digitalisering om *1,0 miljon kronor årligen*. Syftet är att kommunens olika verksamheter ska kunna få stöd i form av kompetens från kommunledningskontoret som kan bidra till ökad effektivitet eller förbättrad service för de som lever, bor och verkar i Danderyds kommun.

Innovationsfond

Kommunledningskontoret föreslår att kommunen inrättar en innovationsfond om *1,0 miljon kronor årligen*. Syftet är att kommunens olika verksamheter ska kunna utforska och testa nya arbetssätt och digitala lösningar som kan bidra till ökad effektivitet eller förbättrad service för de som lever, bor och verkar i Danderyds kommun.

En central innovationsfond gör det möjligt att använda resurserna mer effektivt. Istället för att dela upp pengarna mellan flera verksamheter, samlas de i en större fond som kan stödja större och viktiga projekt för kommunen. Med en central fond kan kommunen styra och prioritera investeringarna utifrån våra övergripande strategiska mål. Dessutom säkerställs att pengarna fördelas rättvist och efter behov och potential, istället för att gå till de verksamheter som redan har mest resurser.

Välfärdsbrottslighet

Den 19 juni 2023 (§ 139) fick kommunledningskontoret i uppdrag av kommunstyrelsen att ta fram förslag på hur kommunen kan utveckla och säkerställa metoder för att förebygga risker och minimera brottslighet, systematiskt leta efter brister, ha förmåga att agera, lära av andra samt dela sina exempel och erfarenheter. Kommunledningskontoret tog därmed under 2023 fram ett underlag i samarbete med förvaltningarna och berörda avdelningar inom kommunledningskontoret. Parallellt med detta arbete genomförde PWC en förstudie kopplad till välfärdsbrott och i likhet med deras rekommendation till kommunfullmäktiges revisorer blev kommunledningskontoret bedömning att det behövs ett styrdokument där kommunfullmäktige fastställer grunden och definierar formerna för ett kommunövergripande och strukturerat arbete mot välfärdsbrottslighet. Detta återrapporterades till kommunstyrelsen den 29 januari 2024 (§ 38), som beslutade att kommunledningskontoret i fortsatt samarbete med berörda förvaltningar ska arbeta fram ett sådant styrdokument, samt utveckla metoder för att i upphandling kunna utesluta anbudsgivare som påvisar beteenden som kan kopplas till välfärdsbrottslighet och företagskriminalitet och utveckla arbetsmetoder och chefstöd för att förebygga och förhindra infiltration genom anställda. I samma ärende beslutades även att komplettera 1 § internkontrollreglementet, med en ny sista punkt i syfte att förebygga risker för välfärdsbrottslighet.

I juni 2024 remissbehandlas ett förslag till riktlinjer av socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden, som föreslås få särskilda uppdrag, medan övriga nämnder har fått förslaget för kännedom.

När arbetet är klart 2024 behöver kommunen under 2025 fokusera på att säkerställa att alla verksamheter följer de nya riktlinjerna. Kommunen behöver ta ett samlat grepp och se till att riktlinjerna intentioner verkligen implementeras och används i kommunens alla verksamheter.

Effektivare inköpsprocess

Kommunstyrelsen beslutade den 27 november 2023 att kommunledningskontoret skulle utreda hur kommunens inköpsprocess kan effektiviseras. Kommunledningskontoret arbetar fram en förstudie som ska presenteras för kommunstyrelsen under 2024. Nedan finns en kort sammanfattning av vad kommunledningskontoret redan har gjort och vilka rekommendationer förstudien eventuellt kommer att påvisa.

Kommundirektören har redan beslutat om att centralisera alla upphandlare under en och samma avdelning. Förväntade effekter är en högre grad av specialisering, redundans, kompetensutveckling och kollektivt lärande.

Nästa steg som håller på att genomföras är att kommunledningskontoret ska arbeta mer strategiskt. Det innebär att kommunledningskontoret ska vara drivande i att göra behovsanalyser för verksamheterna, genomföra av utgifter och inköpsmönster, fastställa mål och skapa en process för att följa upp inköp- och upphandlingsverksamheten. Ett första steg till att arbeta mer strategiskt är att kommunledningskontoret förstärker organisationen med en upphandlingschef. Denna finansiering kommer att ske inom befintlig budget.

Det finns indikationer som visar på att en mer samlad inköpsfunktion är en framgångsfaktor. Andra organisationer har genomfört detta men vidare utredning krävs innan kommunledningskontoret kan komma med denna rekommendation.

Kommunledningskontoret kommer även att undersöka möjliga digitala lösningar och verktyg som kan stötta och automatisera delar av processen. En digital plattform för inköp kan bidra till ökad transparens och bättre kontroll över inköpsflödena, samt underlätta uppföljning och rapportering.

Ledarskapsprogram

I december 2023 startade ett nytt ledarskapsprogram. Den första omgången som deltas av 13 chefer är en pilot som ska utvärderas hösten 2024. Om upplägget faller väl ut är meningen att även övriga chefer ska delta i programmet under de kommande tre åren.

Utökade bakgrundskontroller

Bakgrundskontroller av nya medarbetare är viktiga för att förhindra välfärdsbrott. Idag görs dessa kontroller bara vid nyrekrytering, utom för vissa säkerhetsklassade tjänster. Under hösten 2024 ska kommunen kartlägga alla befattningar. Därefter ska det utredas vilka tjänster som behöver bakgrundskontroller eller utökade bakgrundskontroller, samt vilka som ska säkerhetsklassas.

Platsutveckling Danderyd

Förstudien Platsutveckling Danderyd visar hur kommunen kan skapa förutsättningar för etablering, investeringar och framtida infrastruktur i området mellan Danderyds sjukhus/Mörby station och Inverness/Mörby centrum/Danderyds kyrka. Kommunstyrelsen har gett samutvecklingsförvaltningen i uppdrag att genomföra en bred dialogprocess om platsens framtida möjligheter och betydelse för Danderyd och för regionen. Förvaltningen ska även ta fram en aktivitetsplan för utvecklingen av området.

Uppdraget inbegriper att initiera samverkan mellan berörda aktörer för utredning av den långsiktiga trafikinfrastrukturen i området. Uppdragets framdrift har rapporterats muntligt till kommunstyrelsens arbetsutskott en gång per kvartal och planen är att uppdraget ska slutrapporteras senast tredje kvartalet 2025.

Kommunens service

Enligt senaste kvalitetsmätning av kommunernas myndighetsutövning och service gentemot företagare försämras kommunens resultat för Nöjd-Kund-Index år 2023. Danderyd går från ett resultat om 76 för år 2022 till ett resultat om 72 för år 2023. Det är främst inom serviceområdena *effektivitet* (handläggningstider), *kompetens*, *tillgänglighet* och *bemötande* som försämras. Det område som ökar är rättssäkerhet. Enligt medborgarundersökningen 2023 hamnar kommunen bland de 25 procent sämsta kommuner när det kommer till bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen.

Ett av kommunledningskontorets fokusområden är att förbättra både företagarnas och kommuninvånarnas upplevelse av kommunens service. De serviceområden som kommunen vill systematisera och förbättra omfattar primärt tillgänglighet och bemötande.

Kommunledningskontoret kommer därför att arbeta fram metoder och rutiner för medborgardialog och för dialog med näringslivet. Dessa tillsammans med bemötande och väl utvecklad självservice främjar kommunens vision att vara Sveriges bästa kommun att leva, bo och verka i.

Risker

Kommunledningskontoret ser inga stora **ekonomiska risker** med kommunstyrelsens verksamhet mer än effektiviseringskravet om cirka en procent eller cirka 1,5 miljoner kronor årligen.

Däremot finns det områden som kan påverka ekonomin ur ett riskperspektiv. Ett område är *IT-säkerhet och beredskap och civilt försvar* eftersom befintlig satsning upphör i kommunens budget och behoven av högre IT-säkerhet och beredskap ökar. Ett annat område är *digitalisering* eller *verksamhetsutveckling* där befintlig budget inte medger att kommunstyrelsen budgetmässigt hjälper andra verksamheter att utforska och testa nya arbetssätt och digitala lösningar som kan bidra till ökad effektivitet eller förbättrad service för de som lever, bor och verkar i Danderyds kommun.

I dagsläget bedöms inga kända **risker** finnas för kommunstyrelsens **verksamhet** eller **omvärldsrisker**. Kommunens verksamheter pågår enligt plan och kommunstyrelsen fortsätter att bevaka det säkerhetspolitiska och ekonomiska läget i omvärlden.

Omvärldsanalys

Enligt kommunens riktlinjer för ekonomistyrning ska budgetunderlaget innehålla en omvärldsbevakning tillsammans med en analys av olika nyckeltal, som exempelvis nettokostnadsutveckling över tid.

Kommunstyrelsen har i budgetunderlaget valt att fokusera på ett antal ekonomiska nyckeltal som bedöms vara väsentliga för att kommunen ska säkerställa en ekonomi i balans och för att möta framtida ekonomiska utmaningar.

Kommunstyrelsen fokuserar på följande nyckeltal:

1. Nettokostnadsavvikelse (totalt för kommunen exkl. LSS)
2. Långfristiga skulder för kommunen och kommunkoncernen (i kommunkoncernen ingår kommunen och Djursholms AB)
3. Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar

Nyckeltalen är hämtade från SKR:s databas (KOLADA). Statistiken i KOLADA sammanställs av rådet för främjande av kommunala analyser (RKA). RKA är en ideell förening med svenska staten och SKR som medlemmar.

Statistiken släpar efter och informationen kommer från år 2022 och 2023. Siffrorna ska betraktas som en indikation då jämförelser av den här typen är svåra att göra, på grund av att redovisning och rapportering kan skilja sig åt mellan kommunerna.

En genomgång återfinns i bilaga, Omvärldsanalys till förslag till budget 2025 och plan 2026–2027.